

## SZAKMAI TÁJÉKOZTATÓ — GYERMEKI JOGOK

# Gyermekjogi képviselőknek

A gyermek hangja a jogi eljárásban — erőszak árnyékában

A gyermek hangja · „Szülői konfliktus” csapdája · Érdekképviselés · ⚠ **Magas kockázat**

## A gyermekjogi képviselő gyakran az egyetlen, akinek feladata kizárólag a gyermek érdekének és hangjának közvetítése a jogi eljárásban.

A párkapcsolati erőszak gyakran „szülői konfliktusként” jelenik meg az eljárásban — pedig a kettő nem ugyanaz, és a gyermek biztonsága a tét.

## 01

## MIÉRT FONTOS?

- A gyermekjogi képviselő feladata kifejezetten a gyermek érdekének és hangjának közvetítése — más szereplő érdeke a felnőttek vitájához kötődhet, az övé nem. [\[1997. évi XXXI. tv.\]](#)
- A gyermek akkor is érintett és veszélyeztetett, ha az erőszakot nem közvetlenül ellene követik el, hanem a gondozóját bántják, és ő ennek tanúja. [\[EU 2024/1385\]](#)
- A párkapcsolati erőszak az eljárásban gyakran „kölcsonös szülői konfliktusként” jelenik meg — pedig az erőszak nem szimmetrikus vita, hanem hatalmi és kontrollmintázat. [\[UK Home Office\]](#)
- A kapcsolattartás és a láthatás a szakítás utáni időszakban kiemelt kockázati helyzet lehet — az eljárás maga is a kontroll és a fenyegetés eszközévé válhat.
- A gyermek hangja könnyen eltűnik vagy torzul a felnőtt szereplők között — a gyermekjogi képviselő dolga, hogy ez ne történjen meg.

**A gyermekjogi képviselő nem dönti el, ki az „igazi” áldozat — de gondoskodik róla, hogy a gyermek biztonsága és valódi hangja ne vesszen el az eljárásban.**

## 02

## MIRE FIGYELJEK?

### A GYERMEK ÉS A HANGJA

- A gyermek félelmet, szorongást mutat egy adott szülővel vagy a kapcsolattartással kapcsolatban. [\[SAMHSA TIP 57\]](#)
- Életkorhoz nem illő lojalitás vagy felelősségérzet az egyik szülő iránt (parentifikáció).
- A gyermek beszámolója következetes a saját tapasztalatáról, de a felnőttek átértelmezik.

### AZ ELJÁRÁS ÉS A KONTROLL JELEI

- Az egyik fél az eljárást, a kifogásokat, a halasztásokat a másik kontrollálására, kimerítésére használja. [\[UK Home Office\]](#)
- Az erőszakra vonatkozó beszámolót rendszeresen „rosszhiszemű befolyásolásként” minősítik át.
- A biztonsági aggályt felvető szülőt állítják be együttműködésre képtelennek.

- Regresszió, alvás- és viselkedészavar a kapcsolattartás körül.
- A gyermek „túl jól betanult”, felnőttes megfogalmazásokat használ — befolyásolás mindkét irányból lehetséges.

- A kapcsolattartás kikényszerítése a gyermek jelzett félelme ellenére is.

**A gyermek befolyásolása mindkét irányból előfordulhat — de a befolyásolás gyanúja nem írhatja felül a gyermek biztonságára utaló konkrét jeleket.**

### 03

### HOGYAN HALLGASSAM MEG A GYERMEKET?

#### Nyitott · Nem sugalmazó · A gyermek tempójában · Biztonságos

*A cél nem a „bizonyíték” kicsikarása, hanem a gyermek valódi tapasztalatának és szükségleteinek biztonságos megismerése. A sugalmazó kérdés árt a gyermeknek és az eljárásnak is.*

- Nyitottan: „Milyen otthon lenni? Mi szokott történni, amikor valaki mérges?”
- A gyermek szavait és reakcióit követni, nem irányítani — kerülni az eldöntendő, sugalmazó kérdéseket.
- Megkülönböztetni a gyermek saját kívánságát attól, amit szerinte a felnőttek elvárnak tőle.
- Biztosítani a gyermeket: nem az ő felelőssége eldönteni, mi történjen, és nem ő hibás a helyzetért.

**Ha a gyermek erőszakról vagy félelemről beszél, ne értékeld helyben és ne minősítsd — rögzítsd hűen, és közvetítsd az eljárásban.**

### 04

### MIT TEGYEK?

- A gyermek hangjának hiteles, torzítatlan közvetítése az eljárásban — annak rögzítésével, amit a gyermek ténylegesen mondott és kifejezett. [\[1997. évi XXXI. tv.\]](#)
- A párkapcsolati erőszak és a „szülői konfliktus” következetes megkülönböztetése — az erőszak ténye és kockázata nevén nevezve, nem semleges vitaként. [\[UK Home Office\]](#)
- A biztonság beemelése a gyermek mindenek felett álló érdekének értékelésébe, különösen a kapcsolattartás kérdésében. [\[EU 2024/1385\]](#)
- Dokumentáció — a gyermek szavai idézőjelben, dátummal, a tények és a feltételezések, értelmezések elkülönítésével.
- Együttműködés a jelzőrendszerrel és a szakemberekkel (gyermekjóléti szolgálat, gyámhivatal, szakértők), a gyermek érdekének mentén.
- A saját szerep tisztázása a gyermek felé: kit képvisel, mit tehet, és mit nem ígérhet meg (pl. titoktartást, ha jelzési kötelezettség áll fenn).

**A párkapcsolati erőszakért elsődlegesen az elkövető felelős. A biztonságot felvető szülő nem azonos az „együttműködésre képtelen” szülővel.**

- ✗ A párkapcsolati erőszakot automatikusan „kölcsonös konfliktusként” kezelni.
- ✗ A gyermeket faggatni, sugalmazó kérdésekkel „vallomásra” bírni.
- ✗ A gyermek félelmét vagy beszámolóját automatikusan befolyásolásnak minősíteni.

- ✗ A biztonsági aggályt felvető szülőt beállítani mint „akadékoskodót” vagy „elidegenítőt”.
- ✗ A kapcsolattartást a gyermek jelzett félelme ellenére, a kockázat mérlegelése nélkül szorgalmazni.
- ✗ A gyermekre hárítani a döntés terhét arról, kivel és mikor tartson kapcsolatot.

### AZONNALI FIGYELEM ÉS A BIZTONSÁG ELSŐBBSÉGE SZÜKSÉGES, HA AZ ALÁBBIK BÁRMELYIKE FENNÁLL

- A gyermek konkrét, közvetlen bántalmazásról vagy fenyegetésről számol be. [\[1997. évi XXXI. tv.\]](#)
- Fojtogatás említése a családban — a későbbi súlyos erőszak egyik legerősebb ismert kockázati indikátora. [\[Campbell et al. 2003\]](#)
- Halálos fenyegetés, fegyver jelenléte vagy fegyverrel való fenyegetés a háztartásban. [\[National DFV Bench Book\]](#)
- Szakítás vagy különválás utáni fokozódó zaklatás, követés — a kapcsolattartás eszközzé válása. [\[EU 2024/1385\]](#)
- A gyermek kifejezett, ismételt félelme egy adott személytől vagy a kapcsolattartástól.
- Az erőszak gyors eszkalációja vagy egyre gyakoribbá válása. [\[National DFV Bench Book\]](#)

**Magas kockázat esetén a gyermek biztonsága megelőzi a kapcsolattartás zavartalanságát. Akut, közvetlen veszéllyel a 112 hívása indokolt.** [\[Campbell et al. 2003\]](#)

### Gyermei jogok és gyermekvédelem

[1997. évi XXXI. törvény](#) Gyermekvédelmi rendszer, a gyermek meghallgatáshoz és érdekképviselőhöz való joga.

[EU 2024/1385](#) Áldozatvédelem; a gyermek mint közvetett áldozat; gyermekbarát eljárás.

[Isztambuli Egyezmény](#) A kapcsolattartás és a gyermek biztonsága; az erőszak figyelembevétele.

[CEDAW GR35](#) Állami kötelezettségek, nők és gyermekek elleni erőszak.

### Erőszak, kontroll és kockázat

[UK Home Office – Statutory Guidance](#) Coercive control: az erőszak nem szimmetrikus „konfliktus”; az eljárás mint kontrolleszköz.

[Campbell et al. 2003](#) Fojtogatás — a gyilkossági kockázat többszörös emelkedése (AJPH).

**National DFV Bench Book (AU)**

Kockázatértékelés és a kapcsolattartás az erőszak kontextusában.

**SAMHSA TIP 57**

Trauma-tudatos megközelítés; a gyermek meghallgatása.

Megjegyzés: Magyarország az Isztambuli Egyezményt aláírta, de nem ratifikálta. Az itt hivatkozott standardokat az EU 2024/1385 irányelv és a CEDAW egyezmény azonos tartalommal írja elő.

**08****SEGÍTSÉG — ELÉRHETŐSÉGEK**

|                             |                       |
|-----------------------------|-----------------------|
| OKIT (állami krízis)        | <b>06 80 20 55 20</b> |
| Áldozatsegítő Központ (ÁSK) | <b>116 006</b>        |
| Rendőrség / távoltartás     | <b>112</b>            |
| NANE                        | <b>06 80 505 101</b>  |
| Patent (jogsegély)          | <b>06 80 80 80 81</b> |

*A gyermek hangjának hiteles közvetítése az eljárásban olyan védelem, amit más szereplő nem tud pótolni.*

**ETIKUS MUNKAHELY  
PROGRAM**  
etikusmunkahely.hu